

Delo med kolektivnim dopustom

Večina na dopustu — nekateri pa ...

Že dolgo vrsto let imamo v Dekorativni kolektivni dopust.

Ko se ustavijo stroji in odidemo vsak po svoje, ostane v tovarni skupina ljudi, ki ji iz dneva v dan spreminja videz.

Stroji so pokriti s polivinilom, po tleh je nastavljena vsakovrstna šara in tišino velikih proizvodnih hal moti le kakšen stavek, ki si ga izmenjajo.

Ko se vrnemo na delo, so prostori prebeljeni, kar vsak opazi, vendar je narejeno še veliko drugih del, ki jih nepoučeni ne more opaziti.

Zato smo vprašali direktorja tozda C, tov. Tekavca, kakšna dela so bila opravljena med dopustom.

IVAN TEKAVEC,

direktor tozda Energetika in vzdrževanje

Kot vsako leto so tudi letos delavci tozda C z zunanjimi sodelavci med kolektivnim dopustom opravljali vzdrževalna in remontna dela, ki so bila planirana za čas kolektivnega dopusta.

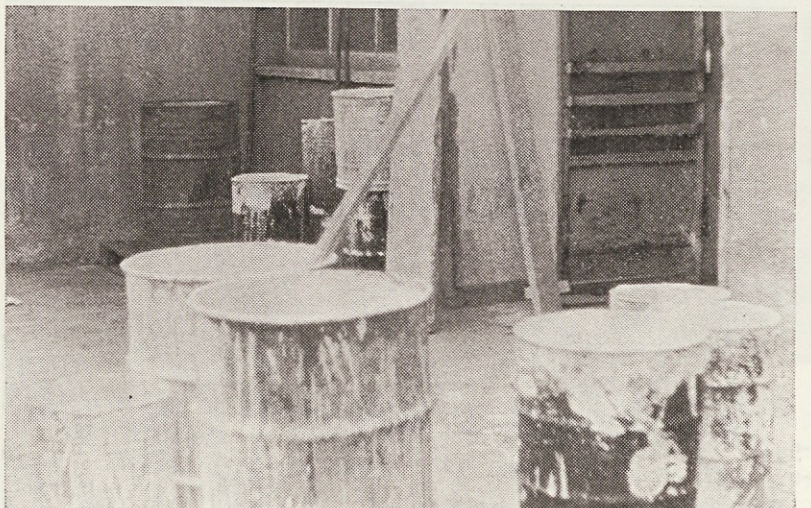
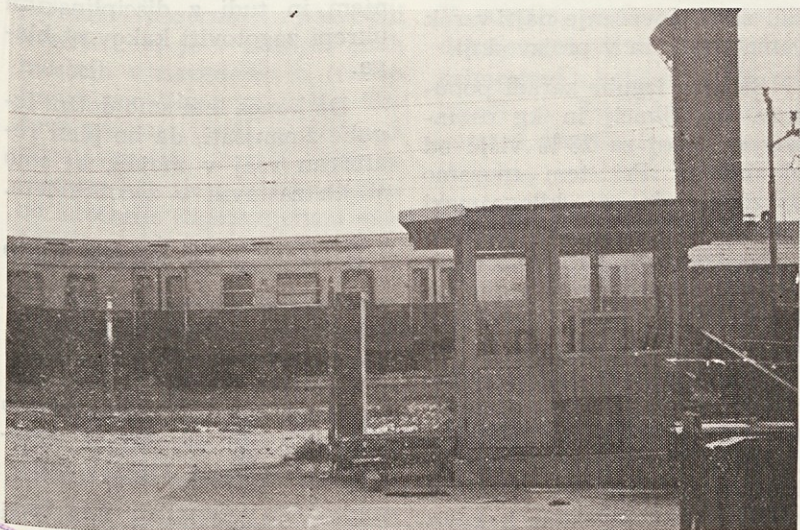
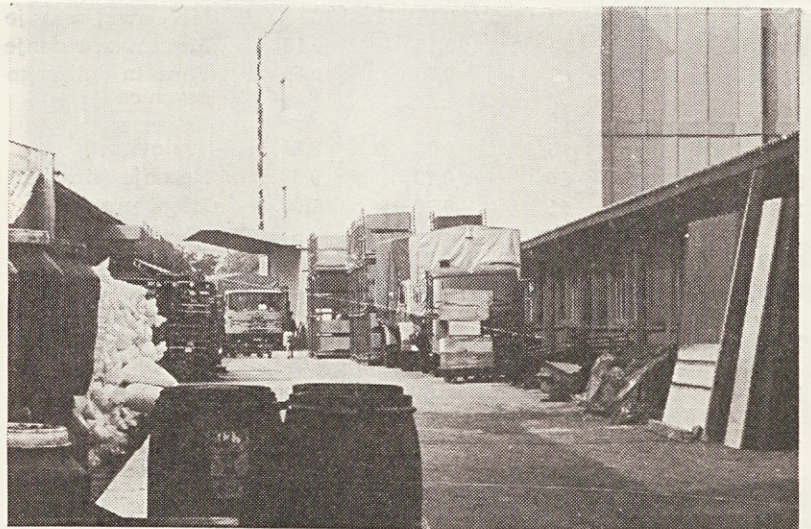
Opravljena so bila vzdrževalna dela v kotlarni, na instalacijah v apreturi in obeh barvarnah, beljenje prostorov, popravilo tlakov, prestavitve prevzemalnih strojev in montaža transportnega traku.

Razen delavcev tozda C in zunanjih sodelavcev, ki so opravljali remontna dela, so med kolektivnim dopustom delali še nekateri drugi sodelavci — v prodaji in nabavi so bili dežurni, v gospodarsko finančnem sektorju so delali polletni obračun, pošto je bilo treba sprejemati in oddajati pa še marsikaj drugega je bilo treba narediti ...

Postavili so dodatne kompenzacijske omare v transformatorski postaji in napeljali dodatni kabel iz transformatorske postaje v pliš tkalnico 1.

Odstranili so vratarnico pri vhodu s Celovške ceste in uredili dohod do skladišča.

Vsa ta dela in še vrsto manjših so bila planirana, trudili smo se, da bi delo kar najbolj strokovno in kvalitetno opravili, da nam bodo naprave in stroji kar najbolje služili za nemoteno delo do prihodnjega časa, ki nam bo na voljo za remonte.

Kakovost je padla na izpitu

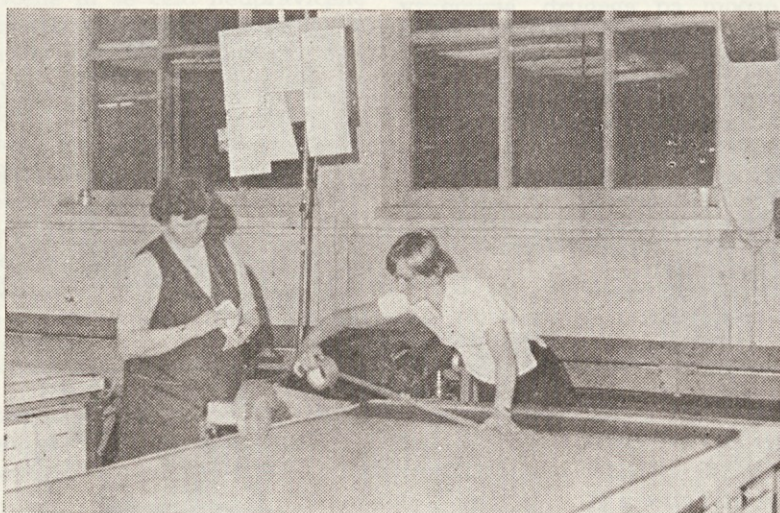
V prvem polletju 1979 smo izdelali 212.283 m blaga s popustom. Vrednost popustov znaša 3,581.000 din. Zaradi bonificiranja smo izgubili 16.836 m v vrednosti 2,430.000 dinarjev. Komercialna nižanja znašajo 3,358.000 din. Zaradi kilogramskih ostankov pa smo izgubili 265.300 din. Skupne izgube zaradi nekurantnosti znašajo 9,634.000 din.

Realizacija plana kakovosti je naslednja:

	plan. kol. % popustov	dej. kol. % popustov	Index	plan. vred. % popustov	dej. vred. % popustov	Index
Jacq + list. tk.	0,50	0,55		0,33	0,05	
Pletenina	1,20	3,06		0,12	0,42	
Pliši	9,40	9,20		0,91	1,09	
1. Skupaj popusti	5,70	5,15	90	0,61	0,70	115
2. Popusti zaradi mater. + usl.	1,00	1,10	110	0,13	0,17	130
3. Popusti TOZD A + B	4,70	4,05	86	0,48	0,53	110
4. Bonifikacije	0,31	0,42	135	0,33	0,47	142
5. kg — ostanki	0,06	0,05		0,06	0,05	
6. Skupaj (1 + 4 + 5)				1,00	1,23	123
7. Komer. niž.				0,98	0,66	67
Skupne izgube (6 + 7)				1,98	1,89	95
Realizacija normativa za kakovost (3 + 4)				0,81	1,00	123

Pregled artiklov s slabšo kakovostjo:

art.	plan. kol. %	dej. kol. %	plan. % boni	dej. % boni	Glavni vzrok
8234	4	8	0,15	0,15	Meš. mat., rezanje
8297	4	8	0,15	0,15	Meš. mat., rezanje
8282	8	33	0,70	0,50	Porezan dolžinsko cevčica
8243	7	15	0,70	0,75	Rezanje (valovitost)
8281-2	7	15	0,70	0,63	Rezanje (širinsko)
8286	7	21	0,70	1,00	Lasni pretrgi, rezanje
8289	7	11	0,70	1,00	Lasni pretrgi
8260	18	16	0,90	1,30	Snovanje, nekaj preja
8331	12	9	0,40	0,80	Temeljni pretrgi, lasni pretrgi
8279	10	11	0,60	0,90	Meš. mat., pretrgi lasni
8292	7	25	0,70	1,00	Rezanje — dolžinsko
8293	7	38	0,70	1,10	Lasni pretrgi, nekaj preja

Značilno za prvo polletje je, da smo izdelali 10 % manj blaga s popustom, kot smo planirali. Vrednost popustov pa je za 15 % večja od planiranih. To ne pripisujemo strožjemu kriteriju, marveč prekomernim popustom dražjih pliš artiklov (8282, 8281, 8286). Pri listnih in žakardskih tkaninah beležimo nižje popuste od planiranih.

Višji so popusti zaradi materiala in uslug. Predvsem zaradi materiala in to za 10 % količinsko in za 30 % vrednostno od planiranih. Temu je prispevala slaba kakovost ene partije Bucaronija (7505) potem neenakomerno debele niti v bitolskem 28/2 malonu (8283) ter progavosti artiklov 8331 in 8279 zaradi skrite napake v 40/2 malonu prav tako iz Bitolateksa. Zaradi reklamiranja so v zadnjem času te napake manj pogoste. Kljub stalnim reklamacijam se je v zadnjem času kakovost 34/2 dralona iz Litije celo poslabšala, kar se odraža na pogostih lasnih pretrgih artikla 8260. Nekakovostna je iz te predilnice tudi 16/1 stanična mat., ki jo uporabljamo v večini plišev za votek. Močno se je poslabšala ta preja tudi iz predilnice »IBI« Kranj. Vse to je vplivalo med drugim na kakovost artiklov 8279, 8286, 8289 in 8293.

S to problematiko se bo morala še bolj intenzivno ukvarjati služba kontrole kakovosti skupaj z nabavno službo.

Bonifikacije predstavljajo že skoraj enako postavko pri izgubah zaradi nekurantnosti kot popusti. Tu smo prekoračili vsa predvidevanja. Količinski % smo presegli za 35 %, vrednostno pa celo za 42 %. Bonifikacije so se razen redkih izjem povečale pri vseh pliš - artiklih. Pri planiranju bonifikacij smo izhajali iz dejanskih že nekoč doseženih kazalcev, zato bomo morali za to povečanje najti vzrok v materialu in v proizvodnji.

Skupne izgube zaradi popustov, bonifikacij in kg ostankov so torej za 23 % višje od planiranih. Pri tem moramo opozoriti, da so kilogramski ostanki le tisti, ki smo jih prodali v trgovini. Narejenih pa je bilo teh ostankov več, a smo jih v oddelku konfekcije predelali v copate ali toaletne garniture. Včasih to niso le ostanki, temveč celi kosi, ki zaradi specifičnih napak niso za redno prodajo. Šele, ko prištejemo tudi te količine k skupnim izgubam, dobimo celoten prikaz kakovosti

sti našega dela. Ta vsota znaša še dodatnih 1,274.500 din tako, da se skupne izgube povečajo na 10,908.500 din.

Komercialnih nižanj cene blagu je bilo manj od predvidenih. Vendar je zaloga blaga s popustom zelo velika. Verjetno je ne bomo mogli prodati, brez da bi nižali še dodatno njihovo ceno. Ta izguba se bo prenesla v II. polletje. Eden od vzrokov za komercialna nižanja so tudi artikli, ki so izdelani za izvoz, njihova kakovost pa ni zadovoljiva. Tak artikel je med drugim 5918 — 1, ki ga je bilo zaradi nekakovostne 3.5/1 stanične iz TOZD Predilnice Laško izločenega že 20 % ali ca. 10.000 m. Domači kupci tega artikla nimajo naročenega, če ga bomo hoteli prodati, bomo morali trgovcem priznati večji popust.

Normativ za kakovost, ki smo ga v začetku leta postavili na 0,81 % vrednosti proizvodnje, smo presegli za 23 %. Delavci, ki so vezani z osebnim dohodkom med drugim tudi na kakovost, niso za ta kriterij v maju in juniju prejeli ničesar. Mesečna normativa sta bila presežena tako, da so se popusti TOZD A + B in bonifikacije povzpela že na 1,07 % v maju in 1,14 % v juniju.

Nujno je, da določene službe in vse TOZD takoj z vso odgovornostjo pristopijo k normalizaciji tega stanja. Strokovni kader vseh treh TOZD, služba kontrole kakovosti skupaj z nabavno službo morajo pripraviti konkretne ukrepe, da se bo kakovost v II. polletju izboljšala.

Veliko večjo odgovornost za kakovostno delo in dobre izdelke pa bo treba zahtevati od vseh neposrednih delavcev na strojih, od pripravljavnice, barvarne, tkalnice in apreture, kakor tudi ostalih, ki kakorkoli pridejo v stik z blagom, najsi bo pri transportu ali skladiščenju. Strokovni kader bo moral s poučevanjem, opozarjanjem in tudi z disciplinskimi ukrepi zagotoviti kakovost blaga.

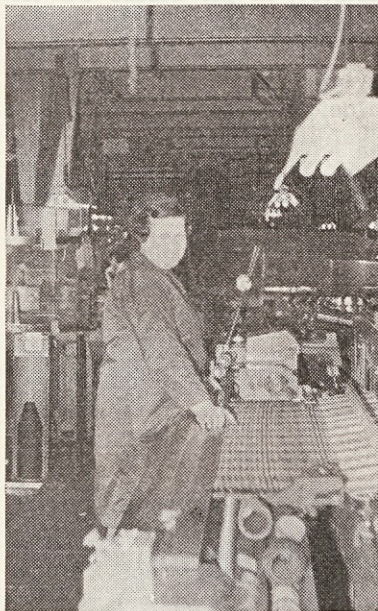
Do konca leta smo dolžni izgube zmanjšati, da bo plan realiziran vsaj v mejah, ki smo si jih zastavili v začetku leta.

Bogdan Reisp

Trud, s katerim prikrivamo mnoge svoje napake, bi zadoval, da bi se jih odvadili.

Michelangelo Antonioni

Kako smo delali šest mesecev

Proizvodnja je prvo polletno letošnjega leta izpolnila svoje planske obveznosti, saj sta oba tozda (surova in gotova tkanina) presešla letni plan količinsko za okrog 12 odstotkov. Zelo visoko preseganje letnega plana beležimo pri ploskih tkaninah, kar je posledica izredne konjunkturo teh vrst tkanin v letošnjem letu. To konjunkturo smo reševali z dodatnim delom v nočni izmeni (občasno na par strojih), kar je delno pripomoglo k visokemu odstotku preseganja plana. Delno pa je večja proizvodnja ploskih tkanin posledica novega asortimana proizvodov iz TASLAN preje, ki ima izredno racionalen tehnološki postopek.

Novi pliš stroji, dani v pogon v preteklem letu, so letos šele »polno stekli«, tudi vzdrževanje in servisiranje je lahko v pravem smislu steklo šele v letošnjem letu. Iz meseca v mesec raste izkoristek teh strojev, vendar ugotavljamo, da smo premalo pozornosti posvečali kvaliteti, ki je v zadnjih dveh mesecih v nazadovanju (več o tem v poročilu o kvaliteti). Težave pa smo imeli še vedno z obratovanjem šestih Günne jacquard strojev, ki so polno in ob istočasno zagotovljenem materialu stekli šele zadnji mesec.

Čeprav je tudi TOZD Gotova tkanina sledila proizvodnji TOZD Surova tkanina, moramo reči, da je to potekalo z izrednimi napori, ker kapacitete obdelovalnih strojev niso usklajene s potrebami. Še bolj so nas pestile težave s pomanjka-

njem manipulativnega prostora za surovo oz. polizdelano tkanino, kot tudi pomanjkanje skladiščnih prostorov za gotovo tkanino, katere količina in volumen sta ob zaključku polletnega obdobja in v primerjavi z lanskim letom precej narasli. Ker smo v tem času dokončali gradnjo prizidka apreture, kjer se bodo do jeseni letos montirali novi stroji za obdelavo, predvidevamo bolj usklajeno delo proti koncu leta, medtem ko pomanjkanje manipulativnega prostora in skladiščnih prostorov še vedno ostane.

V tem obdobju smo v TOZD Gotova tkanina začeli s poskusnim obratovanjem na kontinuirni barvarski napravi Küsters, na kateri si še nabiramo izkušnje, predvsem pri barvanju novih še razvojnih kvalitet plišev.

Oskrbovanje s surovinami je bilo kar zadovoljivo; s povečanjem asortimenta s TASLAN prejo je bil ca. 2 meseca problem zadostnih količin te preje in občasno še določenih barv sintetike.

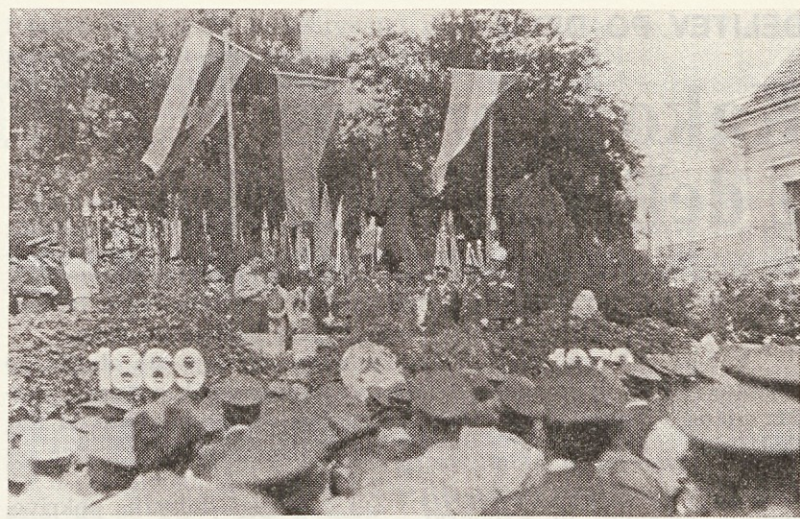
Produktivnost na zaposlene je v obeh proizvod. TOZD znatno nad planirano, kot tudi nad rezultati v lanskem letu. Oba TOZD sta imela namreč manj zaposlenih, kot jih je bilo predvideno v letnem planu.

Mesečne operativne plane smo si postavljali višje kot letni (upoštevajoč že spremenjeni asortiment ploskih tkanin), zato so tudi preseženi z nižjim odstotkom, vendar dokaj realnim.

V mesecu maju so bile povišane cene našim proizvodom. V rubriki vrednost bruto (indeksi) ugotavljamo, da je ta v primerjavi s količino nižja, proizvodi iz TASLAN preje so namreč cenejši. Indeks na lanskeletno vrednost proizvodnje pa je znatno višji, kar je rezultat dvakratnega povišanja cen (v lanskem letu v mesecu avgustu in letos v maju).

Ostali podatki, interesantni za spremljanje pogojev v proizvodnji bodo zbrani v mesecu avgustu.

Marjana Gregorčič

USPEH GASILCEV

Ob 110 obletnici gasilskega društva Metlika je bilo tekmovanje gasilskih enot tekstilne in usnjarske industrije SR Slovenije. Med 25 moštvi je naša ekipa zasedla odlično šesto mesto.

Kako je pri nas z delitvijo dohodka

Maja letos je Republiški svet zveze sindikatov Slovenije v drobceni rdeči knjižici izdal svoja stališča o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu.

V naši DO smo naredili analizo uresničevanja teh stališč, jo obravnavali na družbenopolitičnih in samoupravnih organih, vendar njena vsebina vsem delavcem najbrž ni znana. Zato jo objavljamo.

KAKO JE UVELJAVLJENO PLANIRANJE DOHODKA

V naših TO delavci povsem samostojno planirajo tako pridobivanje dohodka, kot njegovo razporejanje. Planiranje in delitev dohodka je najbistvenejši del vsakoletnega gospodarskega načrta TO. Pri planiranju in razporejanju dohodka se upoštevajo vsi pričakovani pogoji gospodarjenja, upoštevana pričakovana produktivnost dela, vse spremembe cen tako surovin, pomožnih surovin in uslug, kakor tudi pričakovano povečanje cen izdelkov. Z letnim gospodarskim načrtom TO s planiranjem višine dohodka postavi tudi izhodiščno merilo za merjenje dosežene produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja, ki direktno vpliva na višino OD skozi sistem nagrajevanja po rezultatih dela.

TO pri planiranju razporeditve dohodka načrtuje vse obveznosti, ki izvirajo iz poslovnih razmerij, iz samoupravno dogovorjenih razmerij ter iz razmerij svobodne menjave dela. Pri tem zlasti upošteva vsa družbena merila, smernice družbeno ekonomskega razvoja, predvsem pa smernice plana srednjeročnega razvoja TO ter iz dohodka planira čisti dohodek v taki višini, da zagotovi tak nivo OD skozi sistem, ki odgovarja sistemu nagrajevanja po rezultatih, sredstva za skupno porabo, predvsem pa sredstva akumulacije v tolikšni višini, da omogočajo realizacijo razvoja TO, ki je načrtan v srednjeročnem planu razvoja.

PRAVILNIK O RAZPOREJANJU ČISTEGA DOHODKA

TO v DO Dekorativna so v okviru pravilnika o osnovah in merilih za pridobivanje dohodka, razdelitvi dohodka in čistega dohodka, osebnih dohodkov, sklada skupne porabe, poslovnega in rezervnih skladov, opredelile tudi osnove in merila za delitev čistega dohodka. Osnove in merila v okviru tega pravilnika predvsem določajo, kaj

TO iz čistega dohodka pokriva, v kolikšni višini in kakšnem prioriteten vrstnem redu. Pri tem TO upošteva doseženo stopnjo gospodarnosti, produktivnosti in ekonomičnosti, obseg izvršenih nalog, ki izhajajo iz srednjeročnega programa in letnega gospodarskega načrta ter doseženo stopnjo kakovosti dela. Po določbah pravilnika za delitev čistega dohodka mora TO predvsem zagotoviti iz doseženega dohodka tako delitev, ki omogoča realizacijo sprejetih nalog na področju razvoja TO ter skladnega razvoja DO, v okviru katere TO realizirajo skupni proizvod in ki je načrtan s srednjeročnim in letnim gospodarskim planom.

SVOBODNA MENJAVA MED TO IN DSSS

Med TO Dekorativna in DSSS delitev delovnih nalog poteka po načelih svobodne menjave dela, ki se odraža v tem, da TO na osnovi vsakoletnega gospodarskega načrta poverijo delovni skupnosti opravljanje nalog skupnega pomena v dogovorjenem obsegu in rokih, ki morajo zagotoviti TO, da doseže z letnim gospodarskim načrtom vse načrtovane poslovne cilje. TO prav tako s konkretnimi določili opredeli v letnem gospodarskem načrtu

tolikšen del načrtovanega dohodka, ki delovni skupnosti omogoča realizacijo sprejetih nalog. Delovna skupnost v okviru DO Dekorativna opravlja predvsem posle nabave in prodaje, splošne in kadrovske naloge, knjigovodske, računovodske in finančne naloge ter razvojno-raziskovalne naloge. V okviru delovne skupnosti je organizirana tudi tehnična ter operativno planska služba, katere naloga je predvsem v povezovanju in usklajevanju proizvodnje in organizacije dela z ozirom na to, ker TO v okviru DO Dekorativna opravljajo fazno proizvodnjo v sklopu proizvodnje skupnega proizvoda. Uspešnost dela delovne skupnosti se meri skozi rezultate, ki jih TO dosežajo v poslovnem procesu v povezavi z opravili, ki jih za njih opravlja delovna skupnost. Del dohodka, ki ga TO odvajajo za potrebe delovne skupnosti je torej odvisen od skupno doseženih rezultatov, ki se merijo z doseženo produktivnostjo, ekonomičnostjo poslovanja in rentabilnosti naložb, preko doseženih količinskih in kakovostnih normativov proizvodnje in realizacije proizvodov.

RAZVID DEL IN NALOG

Razvid del in nalog je bil sprejet v začetku aprila letošnjega leta v vseh TO in DSSS. Najprej je bila izdelana analiza obstoječe organizacije dela, nato pa izdelan osnutek razvida del in nalog. Ker je to samoupravni akt, ki je namenjen predvsem smotrni organizaciji dela, kadrovskemu in izobraževalnemu planiranju in tudi nagrajevanju, smo v analizi ugotovili, da je potrebno dopolniti obstoječo organizacijo dela. To je bilo opredeljeno v osnutku razvida in po obravnavi v sindikalnih skupinah in svetih delavcev so delavski sveti sprejeli pravilnik o razvidu del in nalog.

Obstoječi razvid opredeljuje samo glavna dela in naloge, ne pa vseh podrobnih opravil, kar je nujno zaradi fleksibilnosti organizacije dela. Opredeljene so tudi glavne zahteve za opravljanje dela.

Pri tem pa ugotavljamo določena neskladja v obstoječi organizaciji dela in že dva meseca po uveljavitvi tega akta ugotavljamo, da bi bile potrebne določene spremembe in dopolnitve.

UVELJAVLJANJE USPEŠNOSTI ŽIVEGA DELA

Uspešnost živega dela za delavce v proizvodnji, se pravi v TO in za delavce v delovni skupnosti se meri na nivoju rezultatov, ki jih doseže TO ter na nivoju rezultatov, ki jih doseže DO, ki povezuje vse dejavnosti temeljnih organizacij in delovne skupnosti pri pridobivanju skupnega prihodka. Tako se meri količina opravljenega dela ter kvaliteta proizvodov v vsaki TO, dosežen nivo operativnih planov na nivoju TO in na nivoju DO ter doseženi rezultati realizacije skupnih proizvodov ter dosežene učinkovitosti, merjene po produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti pa na nivoju DO. Udeležba vsakega delavca na teh doseženih rezultatih je opredeljena z enotnimi merili za vse TO in delovno skupnost v sorazmerju s prispevkom delavca k posameznemu rezultatu. Tako je skozi enotno metodologijo nagrajevanje po rezultatih dela zagotovljen interes vsakega delavca za rezultate TO ter istočasno skupne rezultate DO, vključno z delavci delovne skupnosti, ki s pravočasno opravljenimi nalogami za potrebe TO prispevajo k skupnemu uspehu.

NAGRAJEVANJE USTVARJALNOSTI

Ustvarjalnost kot del delovnih nalog je opredeljena v enotni metodologiji za ocenitev vrednosti dela. Skozi sistem ocenjevanja vrednosti del in nalog ustvarjalnost povečuje osnovo nalogam, katere omogočajo realizacijo načrtovanih ciljev. Doseženi ali preseženi cilji pa skozi sistem nagrajevanja povečujejo delež delavcem, katerih naloge in ustvarjalnost omogočajo boljše rezultate. Raziskovalna in inovacijska

ustvarjalnost pa se še posebno pospešuje in realizira preko ločenega sistema po pravilniku o inovacijskih in izumiteljskih ustvarjalnostih.

MINULO DELO

Na področju nagrajevanja minulega dela DO na opredelitvi konkretnih meril ni dosegla napredka. Direktno merilo še vedno velja dolžina delovne dobe delavca. Pri tem pa seveda minulo delo, ki je vloženo v materialno osnovo TO omogoča višje načrtovane cilje v srednjeročnem in vsakoletnem gospodarskem načrtu, ti višji doseženi ali preseženi cilji pa predstavljajo osnovo za nagrajevanje po tekočih doseženih rezultatih.

SOLIDARNOST

V samoupravnih splošnih aktih TO ter predvsem v sporazumih o združevanju TO v DO, ki generalno opredeljuje cilje združevanja dela in sredstev, so načela solidarnosti opredeljena.

Solidarnost na področju skupne porabe ter na področju vlaganj v razvoj TO je z določilom aktov permanentna, in sicer tako, da TO po razdelitvi čistega dohodka sredstva namenjena za skupno porabo in akumulacijo združujejo na nivoju DO in z njimi realizirajo skupen program vlaganj in razvoja v osnovna sredstva, v obratna sredstva in v sklad skupne porabe namenjen stanovanjski gradnji.

Solidarnost na področju OD pa se realizira skozi dosežene rezultate na nivoju DO, upoštevajoč dejstvo, da vse TO proizvajajo skupni proizvod in pridobivajo skupni prihodek.

SKUPNA PORABA V ODVISNOSTI OD USTVARJENEGA DOHODKA

TO bodo zagotovile obveznost, da v letu 1979 ne bodo povečevale zneskov posameznih pravic iz skupne porabe izven dogovorov. Ta zagotovitev temelji na dejstvu, da se je višina sredstev skupne porabe v letu 1979 formirala iz že ustvarjenega čistega dohodka v letu 1978 in da je poraba sredstev za leto 1979 opredeljena po namenu z letnim gospodarskim načrtom. Le sredstva za stanovanjsko gradnjo se formirajo iz tekočega čistega dohodka po stopnji 9% od bruto OD, kar je več od minimalno družbeno dogovorjene stopnje, da bi TO s temi sredstvi lahko realizirala srednjeročni program stanovanjske gradnje.

AKONTACIJE OSEBNIH DOHODKOV IN PLANIRANA RAZMERJA DELITVE OSEBNIH DOHODKOV

TO bodo zagotovile, da delitvena razmerja dohodka v letu 1979 v korist OD ne bodo porušena, tako, da bodo pri ugotavljanju doseženega dohodka po periodičnih obračunih v letu 1979 opravile začasno delitev dohodka, tako kot je začrtana z letnim gospodarskim načrtom. Analiza periodičnih obračunov, katero TO opravlja, je poglobljeno in dosledno, mora dati odgovore in nakazati vzroke, če dohodek ne bi bil realiziran v načrtovani višini. V tem slučaju bi TO sprejele potrebne ukrepe ter si začrtale naloge, da bi v nadaljnjem obračunskem obdobju odpravile vzroke in posledice ter dosegle načrtovani dohodek, ki bo omogočal načrtovano delitev.

VEČ SREDSTEV ZA AKUMULACIJO

Letni gospodarski načrt za leto 1979 predvideva znatno višja sredstva, ki jih bodo TO namenile iz čistega dohodka v poslovni sklad v primerjavi na leto 1978. To je rezultat vlaganj v modernizacijo delovnih sredstev v TO iz prejšnjih let, predvsem pa intenzivnih vlaganj v letu 1978, v katerem je bila izvršena modernizacija delovnih sredstev za pliš tkanine ter izvedena popolna sanacija in preusmeritev proizvodnje v TOZD »Predilnica« Laško. Višje načrtovani dohodek v letu 1979 je po letnem gospodarskem načrtu razdeljen tako, da omogoča povečanje normalnih OD za 17% ter realnih za 2%, preostali del dohodka po pokritju vseh drugih obveznosti pa razporejen v akumulacijo.

Seveda bo mogoče to delitveno razmerje spremeniti le v skladu z doseženimi rezultati tekočega poslovanja ter jih obdržati v načrtovanih okvirih tudi pod pogojem, da bo družbena skupnost v celoti realizirala in zagotovila cilje, opredeljene v resoluciji družbenoekonomskega razvoja za leto 1979.

Analiza dosedanjih dosežkov in rezultatov pri pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanja načel delitve po delu v okviru določil Zakona o združenem delu je pokazala, da so TO v DO Dekoraturna v primerjavi na obdobje pred sprejetjem zakona dosegle viden napredek in realizirale osnovno načelo, da delavci v TO samostojno, po samoupravno sprejetih planskih dokumentih, v okviru svojega predmeta poslovanja pridobivajo dohodek ter ga razporejajo tako, da zadovoljujejo splošne družbene potrebe po načelih svobodne menjave dela, zadovoljujejo svoje osebne potrebe v obliki osebnih dohodkov in skupne porabe, ustvarjajo sredstva akumulacije za vlaganja v razvoj in razširitev proizvodnje in ustvarjajo sredstva rezerv. Pri tem TO v okviru DO združujejo sredstva in delo za skupni razvoj in skladen napredek DO, kar je še posebno pomembno v pogojih naše organizacije poslovanja v kateri TO vršijo fazno proizvodnjo na skupnem proizvodu. Pri določanju višine sredstev za osebno porabo so TO uveljavile take osnove in merila, ki temeljijo na rezultatih dela in pri tem dosegle znaten napredek tako, da osebni standard merjen skozi povprečne osebne dohodke dosega povprečnega v gospodarstvu SRS in znatno presega doseženega v tekstilni industriji Slovenije.

Ob tem pa delavci TO in DSSS ugotavljajo, da na nekaterih področjih ustvarjanja in

delitve dohodka še ni v celoti realizirano:

— Predvsem je potrebno v proces načrtovanja srednjeročnega razvoja in letnega planiranja vključiti slehernega delavca kot osnovnega nosilca načrtovanja ter problematiko pridobivanja dohodka in razporejanja podrediti smotrom delavcev po skladnem in nepretrganem razvoju TO in DO, da si zagotovi trajno uspešno poslovanje in socialno varnost.

— TO morajo na osnovi pravilnika o osnovah in merilih za pridobivanje celotnega prihodka in dohodka sprejeti svoj pravilnik o delitvi čistega dohodka, s katerim se konkretno opredeli:

- pridobivanje in razporeditev čistega dohodka,
- osnove in merila za določanje višine sredstev za osebne dohodke,
- osnove in merila za določanje višine sredstev za skupno porabo,
- način in višina sredstev rezerv,
- formiranje sredstev za vlaganje v poslovni sklad.

— Samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela med TO in DSSS naj se dopolni s določbami o merilih in pogojih pod katerimi je zagotovljena odvisnost višine dohodka, ki jo TO nameni za delovno skupnost od rezultatov katere TO doseže pri poslovanju.

Poleg tega naj se samoupravni sporazum dopolni s konkretnimi nalogami in obsegom teh nalog katere DSSS opravlja za posamezno TO.

— Dopolni naj se pravilnik o delitvi dela čistega dohodka za osebne dohodke v vseh TO in DSSS z novimi dodatnimi dela kot osnovo za nagrajevanje po delu.

Izdelajo naj se merila in osnove za nagrajevanje dela iz naslova rezultatov minulega dela, tako da bodo uspešne naložbe sredstev, ki se bodo pokazale v višje doseženem dohodku del tega dohodka namenile delavcem v obliki OD po razmerju vložnega dela. Enake določbe naj opredelijo udeležbo delavca na dohodku, ki je bil realiziran iz skupnih vlaganj in združevanj sredstev za posebne namene v verigi reprodukcijske celote.

— Potrebno je dopolniti enotno metodologijo za razvid del in nalog in jo prilagoditi specialnim potrebam posameznih TO in DSSS tako, da bo še točneje opredelila organizacijo dela in omogočila realizirati vse cilje in naloge zakona o delovnih razmerjih in družbenega dogovora o kadrovske politiki.

Načrti za prihodnost

V pripravi na naslednje srednjeročno plansko obdobje je bilo treba najprej opraviti temeljito analizo dosedanjega razvoja DO.

Ugotovljena so bila naslednja dejstva:

— v preteklem obdobju smo vlagali veliko finančnih sredstev v modernizacijo in razširitev poslovanja in tako dosegli njegov optimalni obseg. Če bi se še naprej širili, bi nastalo več problemov kot je na primer problem delovne sile, prostorsko urbanistična omejitve, splošno pomanjkanje energije in nenazadnje nastajanje novih konkurenčnih delovnih organizacij, ki bodo sposobne pokrivati precejšen del potreb jugoslovanskega trga.

Na osnovi vseh teh ugotovitev smo začeli snovati smernice bodočega razvoja. Objavljamo povzetek prvega pogovora o strateških ciljih za oblikovanje srednjeročnega plana 1981—1985.

Na tem prvem razgovoru je bil nakazan del glavnih ciljev, na katerih je potrebno graditi delo v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Osnovni cilj je postopna ukinitve tretje izmene, ki pogojuje velike spremembe v proizvodnji. Za doseg enakega obsega proizvodnje z zmanjšanim številom zaposlenih bo potrebno:

● Modernizirati strojno opremo:

— izločiti klasične pliš stroje in jih zamenjati z novimi Rashel pletilnimi pliš stroji (nadržno opremljanje tkalnice s stroji za lahke in težke tkanine);

— prehod s 4-strojnega na 6-strojni sistem tkanja na Günne strojih (zmanjševati število ljudi na enoto stroja);

— nabava angleškega snovala;

— nabava merilnega števca za določanje dolžine niti na križnih navitkih (za snovalnico — s ciljem zmanjševati ostanek materiala na minimum).

● Zadržati ali minimalno povečati obseg proizvodnje — 9.500.000 m²

● Povečevati izvoz

● Izboljšati asortiman izdelkov s čim boljše kvaliteto izdelave:

— v ta namen je potrebno izboljšati že kvaliteto surovin, da bo od začetne do končne faze obdelave čim manj napak in zastojev, kar nam avtomatično tudi zmanjšuje število zaposlenih v proizvodnji.

V zvezi s pridobivanjem čim boljših surovin je potrebno študijsko obdelati možnosti dohodkovnega povezovanja z drugimi tekstilnimi organizacijami.

Socialni pogled v srednjeročno obdobje

— Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je potrebno planirati na ravni povprečja celotne industrije v Ljubljani.

— Iskati je potrebno ustrezna delovna mesta za zaposlovanje invalidov.

— S postopno ukinitvijo nočne izmene bi se delno zmanjševala tudi fluktuacija, ker pa bo del proizvodnje še vedno v triizmenskem delu, bo potrebno uvesti večji dodatek pri nagrajevanju nočnega dela.

— Potrebno je plemeniti in gojiti boljše medsebojne odnose v smislu povezovanja in sodelovanja vodstvenih in vodilnih delavcev z mladimi inženirji in tehnikami (ena od oblik je tudi poživitev delovanja DIT v DO).

— Vsa prizadevanja moramo usmeriti v zmanjševanje fluktuacije in zmanjševanje odsotnosti z dela.

Izobraževanje

— Število zaposlenih se bo zmanjševalo — povečati pa je potrebno strokovnost in produktivnost zaposlenih. V ta namen je potrebno sistematično planirati usmerjeno izobraževanje na vseh nivojih. Nikakor ni dovolj, da funkcionalno izobražujemo samo izvajalce določenih del v posameznih službah in oddelkih, v tako izobraževanje bi morali v večji meri vključevati tudi vodstvene delavce.

— Cilj usmerjenega izobraževanja je tudi usposabljanje nižje in srednje strokovnega kadra za potrebe naše tehnologije, s čimer bomo zagotovili brezhibno delovanje modernih strojev in naprav.

Področje družbenega standarda

Sredstva predvidena za to področje se bodo v naslednjem obdobju usmerjala:

— za reševanje stanovanjske problematike (nudenje minimalnih življenjskih pogojev);

— v lastno zdravstveno ambulanto za medicino dela in zobozdravstvo;

— za nakup počitniških prikolice.

Samoupravna povezanost (znotraj DO in navzven):

— Znotraj delovne organizacije: podan je bil predlog za uvedbo še dveh TOZD, in sicer za razbitje TOZD A in TOZD B — vsakega na dva TOZD.

— TOZD B naj bi se z ozirom na razširjanje zaključil pri fazi apretiranja. Nadaljnje faze adjustiranja in skladiščenja, vključno s prodajno službo pa bi združeval TOZD — komec. Če bi se odločili za uvedbo tega TOZD, je potrebno proučiti smiselno povezavo takega obsega še z dodatno vključitvijo nabavne službe in operative priprave dela v TOZD — Komerc.

— Z ozirom na veliko število zaposlenih v TOZD A je bil podan predlog, da bi se sedanji TOZD A razbil na TOZD Pripravljalnico in TOZD Tkalnico.

Za cilj v srednjeročnem obdobju pa smo si postavili zmanjševati število ljudi v TOZD in izobraziti strokovni kader, ki bo bolj samostojen pri strokovnem odločanju v okviru sprejetih ciljev, zato je potrebno natančno proučiti smotrnost razbijanja sedanjih TOZD z ozirom na:

— stroške, ki nastopajo z uvedbo novih TOZD in

— prednosti, ki pa se včasih ne morejo ekonomsko ovrednotiti.

● Za samoupravno povezavo zunaj DO pa je bil podan predlog, da bi se povezali z

delovno organizacijo IBI-Kranj. S to organizacijo imamo ca. 80 % istih dobaviteljev in kupcev, pridobili pa bi tudi z njihovo predilnico, ker uporabljamo precej skupnih številke preje.

Bolj aktivno bomo morali delati na področju prodaje naših izdelkov. Prodajna služba se bo morala bolj truditi, da bo našla pristop k vsakemu kupcu in da bo bolj gibljiva ter prodorna pri osvajanju tržišča.

Elektronska obdelava podatkov

Služba za EOP poleg obstoječih obdelav pripravlja tudi kompleksnejšo obdelavo »krmiljenje proizvodnje«. Pri tem pa ugotavljamo, da so kapacitete sedaj instaliranega računalnika za večje obdelave premajhne. Zato je potrebno ponovno preveriti vse možnosti in pogoje za nabavo novega zmogljivejšega računalnika take konfiguracije, da bo možno na njem izvajati večje obdelave, oziroma takoj reagirati na poslovne dogodke s pomočjo terminalov.

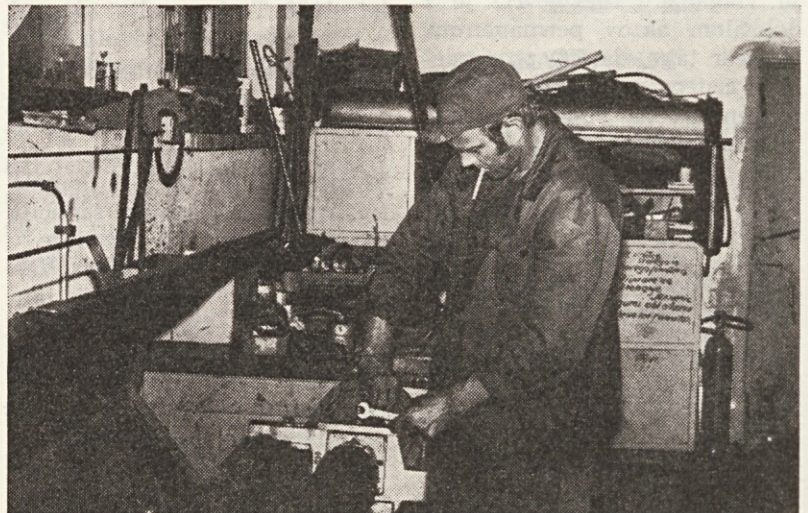
Za izdelavo smernic bodočega razvoja se bomo morali na naslednjem sestanku pogovoriti še o naslednjih področjih:

— nabava (surovine, možnosti nabave in transport);

— razvojna dejavnost, energetski in vodnogospodarski pogoji z varstvom okolja;

— gospodarsko plansko področje: poslovna sredstva, njihov obseg in struktura, skupni prihodek, celotni prihodek, dohodek, njegova delitev ter struktura prihodkov in odhodkov.

Vse to so seveda šele prva razmišljanja o ciljih našega razvoja v srednjeročnem planskem obdobju in bo treba vložiti še veliko dela preden bomo oblikovali dokončne smernice, jih javno obravnavali in samoupravno sprejeli.

NOVICE IZ PREDILNICE

Nekateri problemi v TOZD Predilnica

Vse DPO v tozdu ter DS tozda so razpravljali o pomanjkljivosti, ki so v tozdu ter sprejeli ukrepe za odpravo teh pomanjkljivosti.

Tako je ugotovljeno:

a) Ugotavlja se, da se sanacijski program realizira v tehnično tehnološkem pogledu. Tudi pri realizaciji tega programa so nekatere zamude, ki so objektivne narave, npr. montaža mešalnice. Nekatere investicije pa niso bile realizirane, vendar bi zaradi tega vseeno morali dosežati postavljene plane.

b) Ugotavlja se, da o uspešni investicijsko tehnični realizaciji smo zanemarjali oziroma manj pozornosti posvečali kadrovskim problemom. Tako danes ne moremo biti zadovoljni s strokovno usposobljenostjo. To pomeni, da smo premalo pozornosti posvetili prekvalifikaciji in izobraževanju delavcev, kar je ob tempu izvrševanja investicijskih del razumljivo, vendar ne opravičljivo. V času sanacije, to je od leta 1975, ko je bilo zaposlenih ca. 425 delavcev, smo prišli na 247 zaposlenih. Pri tem se je poskušalo na najboljši način rešiti problem zaposlovanja. Vendar nam je pri tem ostalo še nekaj problemov, za katere menimo, da niso dosti resni. Mi imamo dva težja problema.

Med delavci, ki so odšli, je bilo nekaj tudi strokovnega ka-

dra, katerega bi danes potrebovali. Manjkajo nam predvsem kadri s tekstilno izobrazbo — predvsem moški. Pojavlja se tudi problem zaposlovanja nasploh, ker Laško zaledje nima dovolj proste delovne sile. Posebej je problem pridobiti delovno silo sposobno za delo v nočni izmeni. Zato bo potrebno poskrbeti, da zaposlujemo čim več moških, ki jih je potrebno usposobiti za delo na ostalih grlih proizvodnje, ki bi delali v nočni izmeni npr. mikalnici.

c) S preusmeritvijo proizvodnje so odpadla delovna mesta, na katerih so se dela in naloge v proizvodnji opravljala tudi v sedečem položaju telesa npr. izšivalec tkanin. Zaradi tega se pojavlja čedalje bolj problem zaposlitve delavcev, ki so za delo manj zmožni.

Ugotavlja se, da tudi z nekaterimi delavci za delo manj zmožnimi ni mogoče doseči soglasja za ustrezno delo, ter želijo na vsak način izsiliti upokojitev. Res pa je, da je veliko tudi tistih, ki so za delo manj zmožni (invalidi), opravljajo svoje delo pa tudi druga dela, po potrebi zelo uspešno in z veliko prizadevnostjo.

d) Izostanki z dela v letu 1979 se ne zmanjšujejo, kljub temu, da so v letnih planih predvideni manjši bolniški izostanki. Tako smo v prvih štirih mesecih tega leta na račun bol-

niškega, izredno plačanih dopustov, nege, spremstva, porodniškega staleža — izgubili 2.837 delovnih dni, kar predstavlja delovni izostanek za zgoraj omenjene vzroke — 31 delavcev dnevno.

Izostanki so verjetno zaradi zelo visoke starostne strukture in pretežno ženskega kolektiva. Vzrok visokega staleža je tudi razdrobljenost zdravniške službe v Laškem.

Poleg teh pomanjkljivosti so bile ugotovljene tudi druge pomanjkljivosti v delovanju delegatskega sistema in tudi na področju dela samoupravnih organov.

V prvih štirih mesecih nismo dosegli ustreznega dela letnega plana. To je tudi bilo predvideno, vendar so odstopanja večja. Do izpada je prišlo zaradi reklamacije na mikalniku Befama in pa zaradi zakasnitve montaže mešalnice. Poleg tega pa so vzroki v pomanjkanju delovne sile, zaradi previsokega bolniškega staleža in zaradi priučevanja novih delavcev, ki niso sposobni po dveh mesecih normalno izvrševati delovnih nalog. Ti problemi pa povzročajo velike probleme pri organizaciji dela in kvaliteti proizvodnje.

Glede na pomanjkljivosti v dosedanjem delu, ter upoštevajoč analizo možnosti za odpravo le-teh so DPO in DS tozda sprejeli potrebna stališča in sklepe. S stališči in sklepi so zadolženi posamezno odgovorni delavci v tozdu. Nekatere naloge, predvsem s kadrovskega področja so take, da terjajo daljši čas izvrševanja in jih ni mogoče takoj izvršiti. Vendar vse

pomanjkljivosti je mogoče odpraviti s sistematičnim delom, ter prizadevanjem slehernega delavca v tozdu.

Za dosego plana se moramo prizadevati vsi, ravno tako se moramo prizadevati za dosego planov in politike v tozdu, katera mora biti dosledna in zakonita.

Božo Šola

CIVILNA ZAŠČITA

V nedeljo, 24. junija 1979 je bila izvedena pokazna vaja občinskih specializiranih enot, enot KS in DO ter specializirane enote hišnega sveta.

Predpostavka vaje je bila zračni napad na stanovanjsko sosesko Debno. Vaja je bila predvsem zračnega značaja. Kljub obvestilom ter priporočilom so se naši delavci v zelo majhnem številu odzvali in vajo samo opazovali. Le s praktičnim delom se lahko veliko naučimo. Vendar kot kaže, pri nas še vedno zelo malo posvečamo pozornost samozaščiti. Vedno pričakujemo, da nas bo kdo drug zaščitil. Glede na požarno nevarnost, ki se je v našem tozdu neprimerno povečala, moramo temu problemu ne le v okviru civilne zaščite, temveč tudi individualno posvetiti veliko več pozornosti. Zaradi tega moramo sprožiti akcijo za ustanovitev gasilskega prostovoljnega društva. V to društvo je potrebno vključevati tudi žene, ter vse pripadnike društva usposobiti. Menimo, da bo odziv pri ustanavljanju društva večji kot pri ogledu vaje, saj se bomo organizirali in usposabljali za lastno varnost, ter eventualno pomoč drugim.

OD DRUGOD

Malo višja poštevanka!

Časopis sindikatov Jugoslavije »Rad« je 15. junija letos objavil zanimivo rešitev, na katero naši gospodarstveniki in ekonomisti menda v svojih razpravah o produktivnosti in izrabi delovnega časa niti pomislili niso. Naslov: ZAŠTO NE KAO FINCI?

Pred nekaj leti so delegati jugoslovanskih sindikatov ob obisku neke tovarne dobili od gostiteljev naslednja pojasnila:

»To je komercialni oddelek,

tam je računovodstvo, tu pa je biro za vse.«

Jugoslovani so takoj vprašali: »Kakšen biro za vse?«

Odgovorili so jim, da so to službo delavci tako popularno sami poimenovali. Zaposleni, ki delajo v tej službi — ob drugih obveznostih — opravijo za delavce vsa pota v mestu — od pridobivanja različnih potrdil in dokumentov do vplačila članarine za združenje ribičev.

Na vprašanje, koliko delavci plačajo za take usluge, so jim gostitelji povedali: »Nič. Uprava je izračunala, da izostajanje delavcev z dela stane desetkrat več od plačila nekaj uradnikov.« Čisti računi — in ljudje so zadovoljni.

Na kratko: kapitalisti so vse dobro izračunali in ugotovili, kaj se jim bolj izplača. Ve pa se, da so dobri računarji.

Ali ne bi mogli tudi pri nas pristojni razmisliti, kadar govorimo o tem, čigave so pravne službe v naših organizacijah združenega dela, da ne bodo samo zastopniki na sodiščih, ampak tudi dragoceni pomočniki, da bi delavci brez izgube delovnega časa in raznih šikan ter glavobolov prišli do vseh »papirjev«, ki se jih ob raznih priložnostih zahteva, žal, preveč?

Invalidi v Dekorativni

Na pobudo občinskega društva invalidov je konferenca osnovnih organizacij sindikata v naši DO sprejela sklep, da ustanovimo aktiv zaposlenih invalidov Dekorativne.

Invalidov je vedno več, vendar ne zaradi pogojev dela, ki bi vodila v invalidnost — dobili smo namreč primerna dela in tako lahko dočakajo polno pokojnino. To je seveda zelo pohvalno, vendar zaposlitev invalida do polne pokojnine odpira vrsto problemov glede iskanja del in nalog, primernih za invalida.

Ustanovni sestanek je bil 6.

7. 1979, na njem so sprejeli poslovnik in plan dejavnosti ter izvolili izvršilni odbor aktiva.

Ustanovitev aktiva je bila nujna zaradi svojstvene problematike, ki jo imajo zaposleni invalidi.

V aktiv so vključeni vsi invalidi, ki so kategorizirani (II. in III. kategorije), delavci s telesnimi okvarami brez kategorizacije, kategorizirana mladina izpod 15 let ter delavci, ki so iz zdravstvenih razlogov prikrajšani v sposobnosti za delo (invalidi brez kategorizacije).

Po trenutni evidenci je skupno 85 članov aktiva.

Ob ustanovitvi aktiva se mo-

ramo zavedati, da smo sprejeli stališča o obveznosti, da najdemo dela in naloge, ki jih invalidi morejo opravljati. Pri tem bi se morali vsi pošteno zamisliti nad problemi invalidov in imeti do njih pravičen odnos, biti bi morali pripravljene na sodelovanje pri iskanju del za invalide.

Poleg problematike že zaposlenih invalidov bi veljalo razmisliti tudi o še nezaposlenih, ki so zlata rezerva manjkajoče delovne sile. Plan dela za aktiv in za izvršilni odbor je bil na ustanovnem sestanku sprejet in ga objavljamo.

Upamo, da bo aktiv dobro delal in tako uspešno razreševal problematiko invalidov in iskal tudi nove naloge na tem področju.

PROGRAM DELA ZA LETO 1979

AKTIV:

1. Ocena politike zaposlovanja delovnih invalidov v Dekorativni — oktober 1979

2. Predlog dejavnosti v letu 1980 — december 1979

IZVRŠILNI ODBOR:

1. Zdravstveno in socialno varstvo invalidov — september 1979

2. Rekreativna in šport invalidov — november 1979

3. Razprava o interni zakonodaji, ki obravnava problematiko delovnih invalidov — tekoče

4. Ocena del in nalog, ki so primerne za delovne invalide — oktober 1979

Kronika

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI TOZD »SUROVA TKANINA«

Anžič Andrej

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI TOZD »SUROVA TKANINA«

Novšak Karolina — izjava del.
Cergol Ana — upokojitev
Medved Dragica — izjava del.
Kocuvan Angelca — izjava del.
Heric Jožica — izjava delavca
Pilica Zuhdo — izjava delavca
Tenderič Stojanka — izjava del.

TOZD »GOTOVA TKANINA«

Merkun Janez — izjava del.
Pilica Ferid — izjava del.

ROJSTVA

Bojič Borislav — hči
Erjavec Pavla — sin

POROKE

Kozamernik Andrej

TOZD »PREDILNICA« LAŠKO — JUNIJ 1979

Delovno razmerje so sklenili:
Knežević Magda — predilnica II

Komočar Frančiška — predilnica I
Božič Anton — predilnica II
Sergan Jožefa — predilnica II
Naglič Matilda — predilnica I
Horjan Mihael — vzdržev. in energ.-mehan. del.

Delovno razmerje so prekinili:
Pavčnik Edvard — predilnica II — upokojitev
Kuplen Marjeta — predilnica I — sporazumno
Padežnik Ivan — predilnica II — sporazumno

Delovni jubileji v juliju:

10 let
Zidarski Bernarda
Maček Justina
Belej Frančiška

20 let

Knez Marija
Repič Alojzija
Selič Marija

DELA VCI-VOJAKI

ZALOŽNIK DRAGO
V. P. 2875/15-b
26300 VRŠAC

ŽEBOVEC ANTON
V. P. 1657
57002 ZADAR

STEVANOVIĆ DRAGAN
V. P. 1266/13
75270 AJDOVŠČINA

KALTENEKAR MIRO
V. P. 3028/1
79002 MOSTAR

JANIČ ZORAN
V. P. 4142/5
69207 PROSENJAKOVCI

BRNJETIĆ IVAN
V. P. 7197/4 VE 9
18002 NIŠ

ZAHVALA

Ko se poslavljam od kolektiva in odhajam v pokoj, bi se rada še enkrat zahvalila vsem sodelavkam in sodelavcem za dobre želje. Posebno pa hvala za prelepo darilo, katero me bo vedno spominjalo na dneve, ko sem še delala med vami. Zahvala tudi tov. direktorju tozda A Šobi za lepe besede, tov. Vikici pa za vso pozornost in prijaznost.

Celotnemu kolektivu pa želim še veliko delovnih uspehov.

Olga Šantelj

ZAHVALA!

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam konfekcije za pristrčno darilo, katero mi bo vedno v lepem spominu.

Vsem sodelavcem pa želim še veliko uspehov in osebnega zadovoljstva pri delu.

Francka Oven

Občinsko gasilsko tekmovanje ob dnevu mladosti

V organizaciji občinske gasilske zveze in sekretarja Šiška je bilo v naši tovarni 19. 5. 1979 pionirsko gasilsko tekmovanje. Sodelovalo je 22 ekip v štirih razredih. Vsaka ekipa se je preizkusila v dveh disciplinah. Doseženi so bili lepi rezultati. Tekmovanje je pritegnilo tudi naše delavce, na popoldanski izmeni v času odmora, da so si ogledali njihovo usposob-

ljenost. Spretnost in polet naših tekmovalcev je občudovalo tudi mnogo otrok. Na mnogih obrazih sem videl njihovo zadovoljstvo, to pa je tudi tisti občutek varnosti: »Nič nas ne sme presnetiti!« Pomembna pri tem je tudi misel, da je vsak dober gasilec tudi dober državljan. Vsa vzgoja pa se prične pri mladih ljudeh.

ZA AVGUST

od 1. do 9.

Visoki zračni tlak, ki bo nastal nad Atlantikom, se bo razširil prek Azorov, Španije in Francije tudi v kontinentalni del Evrope. Ustvarilo se bo mirno sončno vreme s temperaturami okrog 30 °C.

od 10. do 14.

Z naraščajočo soparnostjo bo nastopila nagnjenost k nevihtam s točo. Posebno v času od 10. do 13.

od 15. do 20.

Po nevihtah se bo vreme hitro stabiliziralo, zopet bo toplo in sončno.

od 22. do 26.

S severa se bodo pomikali hladni vetrovi, ki bodo povzročili postopno oblačnost z ohladitvijo in dežjem. Pričetek jesenskega vremena.

od 27. do 31.

S padcem temperature se bo zopet zjasnilo, vendar bo temperatura nižja in v jutranjih urah že prve megle.

A. J.

Ko je zorela revolucija

16. junija je bila v Tacnu pod Šmarno goro osrednja slovesna proslava ob 60-letnici KPJ, SKOJA, naprednih sindikatov in 40 let od vsedravnega posvetovanja voditeljev KPJ v najtežjih in usodnih trenutkih naše partije.

Delavci Dekorativne smo se zbrali pred Tkalnico Vižmarje — od koder smo odšli na kraj, kjer se je odvijala proslava. Slabo vreme je povzročilo, da udeležba ni bila večja. Proslava je bila ob 10. uri, vendar so se udeleženci že pred 9. uro pričeli zbirati na športnem igrišču šole notranjih zadev v Tacnu. Slavnostni govornik na proslavi je bil sekretar mestnega komiteja ZKS — Ljubljana tov. Marijan Orožen. V svojem go-

voru je opisal zgodovinsko pot KPJ in pomen posvetovanja, ki je bilo pred 40 leti v Tacnu. Tega pomembnega posvetovanja 2 leti pred napadom sil osi na Jugoslavijo in tik pred drugo svetovno vojno se je udeležil tudi tov. Tito, ki je v svojem referatu opozoril na nevarnost fašistične agresije na Jugoslavijo. Opozoril je, da morajo člani KP biti vedno v stiku z ljudskimi množicami.

Tov. Orožen je nato govoril o razvoju samoupravljanja in potrebi, da še bolj krepimo našo samoupravno družbo. V prihodnjem obdobju se bomo morali odpovedovati rasti osebne standarda, da bomo zagotovili večjo rast družbenega standarda. Po svečanem govoru je bil kulturni program in družabno srečanje, kar pa je v dokajšnji meri pokvaril dež.

GLASNIK 1960

Sličice s poti

Ob desetih zvečer. Delovni dan popoldanske izmene je pri kraju. Tako danes in večeraj, tako tudi jutri. Na široko so se odprla vrata Tovarne dekorativnih tkanin. Skoznje se vsipa reka ljudi, nekateri na kolesih, nekateri peš, ki se v naglici pomešajo med redke pasante na Celovski cesti. Ob isti uri pa se napolni tudi Titova cesta v okolici obrata iste tovarne. Delo matere, dekleta, fanta ali moža je za danes opravljeno. Zdaj so misli te množice, ki s svetilkami koles tipa v asfalt in mestni tlak, ali pa one, ki stopa skozi vrata avtobusa, čisto drugje: mati je pri otrocih, žena pri možu, fant

in dekleta, pa saj veste, lepa je mladost, lepi so njeni načrti... Dasiravno je pozna ura, za danes res še niso izhojene vse poti...

* * *

Uro za uro so stali ob strojih, venomer zamaknjeni v svoje opravilo, ki zahteva preciznost in smisel za red, semintja s pogledom uprtim v kontrolni števec.

Zdi se, da še zdaj, na poti proti domu, ne morejo docela pozabiti tovarniških statev, z jeklenimi konicami okovanih lesenih čolničkov, ki kakor puščice iz loka švigajo zdaj sem zdaj

tja, pa oglušujoče pesmi strojev, ki jih spremlja skozi toliko let dela v tovarni. Koliko truda, volje in potrpežljivosti vlagajo ti ljudje v pestrost in barvitost tkanin in pletenin, v pozetje barv, v kvaliteto svojih izdelkov. V teh izdelkih je upodobljeno: domiselnost desinaterjev, skrb barvarjev, tehnikov, tkalk in vsega delovnega kolektiva, začeni pri direktorju tovarne pa tja do poslednjega moža pri barvni kadi.

Mogočna je pesem strojev. Radost prevzema slehernega delavca nad doseženimi uspehi.

Stroji z nevidnimi, za marsikaterega laika nedoumljivimi prsti, tipljejo zamišljeno idejo desinaterja, ki jo je tehnik na dolg kartonski trak dan za dnem prenašal in jo posredoval stroju z njegovo tehnično zmogljivostjo.

* * *

Izmena za izmeno prihaja na delo.

Na statvah teh strojev se začudo razcvetajo rože, nastajajo nežni ornamenti v mehkih barvnih odtenkih, takih, ki obujajo starožitno dobo razkošnega, bohotnega rokokoja, srebrnih in zlatih dvoran in salonov pa do ploskovnih geometrijskih likov v živih kontrastih, ki jih ornamentika preteklosti ni poznala in ki tako zgovorno ponazarjajo okus dobe, v kateri živimo. Mnogo je nemira v človekovem srcu, razgibane so tudi barve v njegovih deseni.

Kdo bi mogel prodreti v skrivnostno zamotanost človeških okusov? Lestvica njegovih zahtev in želja je brez meja. Stari mamic in koščnemu starčku so še zmerom pri srcu

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

ornamenti in dekorativne tkanine po vzorcih iz starih, dobrih časov, kot jih radi imenujejo, mladež nove, naše dobe, ki išče samo sebe v junaških in viharnih dogodkih sedanjosti, pa si želi pestrih barv, ne samo na stenah svojih sob, dasiravno morda samo mansardnih ter v drzno projektiranem, zares sodobnem pohištvu, ampak tudi v notranji dekoraciji svojih stanovanj in bivališč.

Dostikrat vsi ti ljudje ne najdejo izhoda. Zamišljeno stoji ob pulatih v trgovinah z dekorativnim blagom, se zanese njaško navdušujejo zdaj za ta, zdaj za oni vzorec, dokler ne obtiči v njihovih rokah tisti, ki je najbolj drag njihovem okusu in ki bo čez kratek čas spremenil notranjost njihovega stanovanja, da bosta v njem zavela še lepša, še bolj intimna domačnost in udobje.

* * *

Včasih je to stanovanje le ena sama soba. Rožnate zavese ali pliši naredi iz nje vrsto lepih kotičkov.

Ljudje z okusom, s smislom za barve in za opremo družinskih prostorov: jedilnic, spalnic, otroških sob ali delovnih prostorov, pri izbiri dekorativnih tkanin: posteljnih pregrinj, zaves, pohištvenega blaga, stenskih gobelinov in namiznih prtov, niti ne iščejo v izbiri pomoči strokovnjakov, drugi pa se zatekajo po nasvete k arhitektom, dekoraterjem in tapetnikom. Ni še dolgo tega, ko so bili divan, kanape, kavč, zaves in stenski gobelini pojem lepote in udobja samo za ljudi, ki so imeli veliko denarja in so stali na višji družbeni lestvici, danes pa si to blago utira pot v stanovanja delavcev in uslužbencev, ki si po delu v tovarni ali ustanovi prav tako žele odpočiti in preživeti prosti čas v udobnem in okusno urejenem domu.

* * *

Pestri izdelki si utirajo pot po vsej naši državi in so zaželeni in čislani tudi izven naših meja. Tovarna pripravlja vedno nova presenečenja. Njeni desinaterji so venomer na delu. Preveva jih obilica novih idej in načrtov.

Res vsak narod ima svoje posebnosti, svoje navade, želje in okuse. Iz vezilnih strojev teko prečudovite čipke, tako zahtevne današnje mode, ki so vezane na nylonu, tilu in svili, da jim dajejo prosojno nežnost in čvrstost. Skozi statve strojev teko posteljna pregrinjala v celo izrazitem orientalskem stilu, ki jih zahteva patriarhalni okus južnjaških dežel, teko živobarvni stenski gobelini, ki prikazujejo slikovitost narodnih noš ali pa v izbranih barvah kažejo prizore iz lovskega življenja. Tanke pletene zavese, težki plišasti zastori in pohištveno blago z jaquardskim tkanjem najrazličnejših desenov in barv, dajejo stanovanjem slikovitost in domačnost in ustrezajo današnji stanovanjski kulturi.

* * *

Dan je enak dnevu, izmene prihajajo in odhajajo, osem ur dela utruja človeka, noge so težke, oči trpijo, vse telo je včasih kakor pretepeno. In zdaj vsi hitijo domov, medpotoma pa se jim v duhu vrstijo slike, tovarna, družina, dom. Dom že čaka, morda težko čaka. Spotoma se človeku utrinjajo misli, kar tako brez reda, misel o tovarni pa zraven misel na dom, srce je navezano tu in tam. Dom, da, tam je pribežališče, tovarna, da, tam je kruh. Veke postajajo težke kakor svinec, saj bi se človeku stoji zadremalo in misli se zamešajo in naenkrat je kruh doma in dom v tovarni.

In že je tukaj domači prag. Ko odklepa vrata, še na hitro pomisli na tiste, ki delajo ponoči in že pozabi... No, prav, zdaj sem doma.

Ej, mladi se pomudijo morda malo dlje.

ZAHVALA

Spoštovani tovariši in tovarišice!

Ne morem vam opisati hvaležnosti za stike, ki jih kljub moji obolelosti vzdržujete z menoj. Zahvaljujem se za trud, ko se vam tokrat še posebej zahvaljujem za denarno nakazilo, upokojenki vaše delovne organizacije. Obenem se opravičujem, ker se letošnjo srečanja nisem udeležila. Žal mi je, vendar bo

najbrž tudi v prihodnje tako, saj ni nobenih posebnih izgledov, da bi se mi stanje kaj bistveno izboljšalo. Žal mi je, da vam osebno ne morem povedati, koliko nam upokojenecem pomeni vez z delovno organizacijo in kako radi prebiramo vesti iz tovarne in o vaših uspehih.

Še enkrat hvala za vse in tovariški pozdrav!

Joža Košir

Pesem naše upokojenke

Po srečanju upokojenec smo poleg mnogih zahval naših nekdanjih sodelavcev prejeli tudi pesem naše dolgoletne sodelavke Kristine Knez. Ker je v pesem vložena mnogo truda in ker je tudi tov. Knezova želela, da pesem posredujemo sodelavcem, jo objavljamo, čeprav drugače v Glasniku pesmi ne objavljamo.

ZA ŠESTDESET LET PODJETJA

*Pred šestdesetimi leti
tam v Sentvidu v zavetji
malo podjetje so ustanovili,
ker dobri pionirji so bili.*

*V podjetju lepe so stvari izdelovali
oni so vse to dobro znali,
bili so dobri res trgovci
znali so dobro tudi z novci.*

*Trgovska mreža dobro je obratovala,
zato družba skupaj se je zbrala
pa so se odločili
in na Draveljsko ravan se preselili.*

*Večje podjetje se je zgradilo
in tudi več je delavcev rabilo,
saj izdelovali so stvari
ki so šle na vse strani.*

*Če res gledaš tam na okrog
vidiš samo velik tovarniški krog.
Ko danes podjetje notri ogleduješ
marsikatero tehniko lahko občuduješ.*

*ZDAJ PA, KO ŠESTDESET LET PODJETJA so slavili
tudi nas upokojenec so se lepo spomnili
v priznanje, da nekda tu notri smo hodili
ob potu svojega obraza marsikaj storili.*

*Pri vhodu vsakega lepo sprejeli
rdeč nagelj na prsi so pripeli
nato pogledat nas peljali
kaj zopet so napredovali.*

*Nato k mizi smo se vsedli
vse lepo so res postregli
vmes harmonika je zaigrala
in še več veselja dala.*

*Pevci nekaj pesmi so zapeli
čisti glasovi po jedilnici doneli
folklora lepo nam je plesala
stare lepe plese pokazala.*

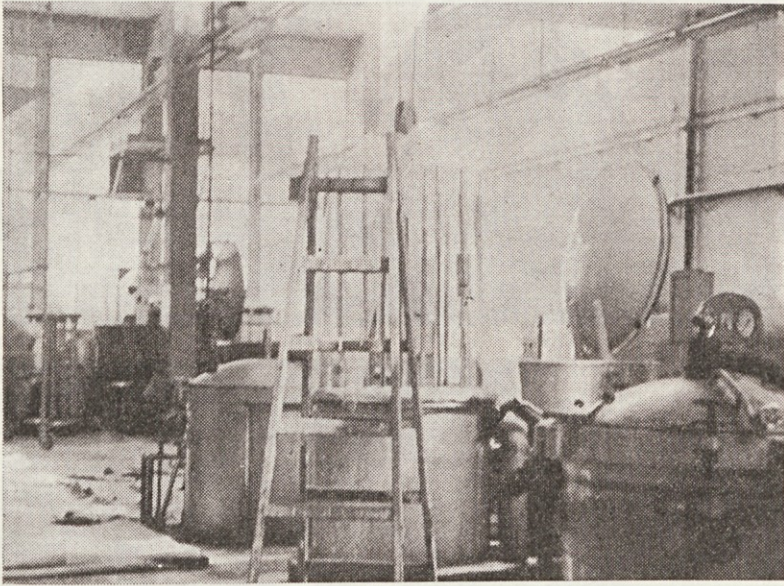
*Vse lepo smo proslavili
tega nikdar ne bomo pozabili.
Zato podjetju vsi lepo se zahvalimo,
da še mnogo let se s sodelavci dobimo!*

Kristina Knez

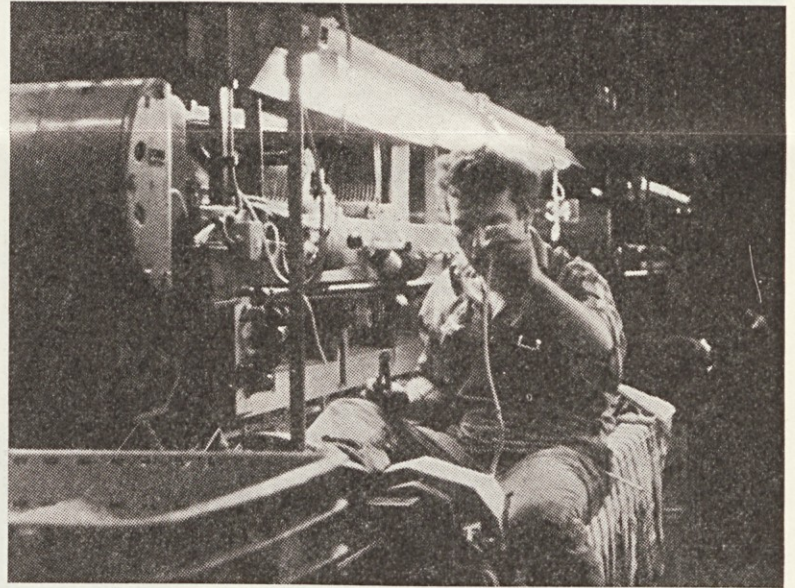
V naši delovni organizaciji je prav gotovo precej sodelavcev, ki se poskušajo kdaj v pisanju zgodb, pesmi ali kakšnih drugačnih oblik pripovedi. Za nekatere od teh smo že enkrat organizirali sestanek z literarnim urednikom Antene. Vse, ki želijo, da bi tak sestanek še organizirali, prosimo, da se prijavijo tov. Dobravčevi, int. 13.

Med kolektivnim dopustom

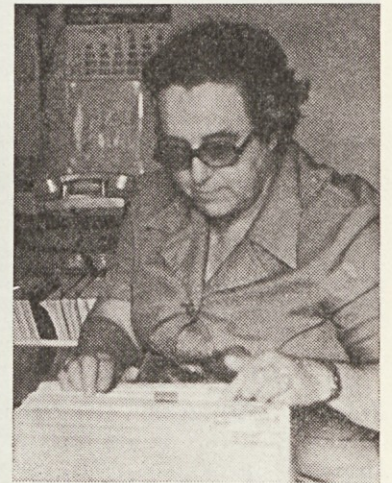
Čeprav so stroji v tovarni tri tedne stali, nismo bili vsi na dopustu. Razen delavcev tozda C so delali še nekateri drugi sodelavci in sodelavke. Tako so nekateri posamezniki delali tudi v pisarnah, da so dela, ki ne morejo čakati, nemoteno tekla naprej.

Pleskarji so temeljito spremenili videz obratov

Med tihimi in pokritimi stroji si sem ter tja srečal sodelavce, ki so hiteli, da bodo dela končana do roka

Seveda, tudi po pisarnah je bilo treba delati, saj nekatera dela ne morejo čakati, pa čeprav je dopust...

Med kolektivnim dopustom

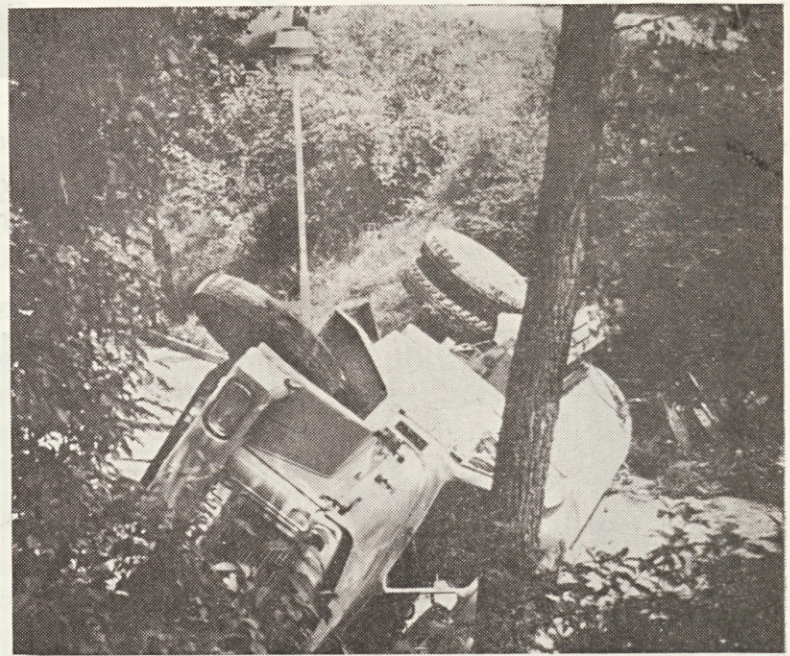
Čeprav je bilo vroče, so morale narediti polletni obračun. Smejejo se? Seveda, saj so vse srečne, da jih je prevrnjena cisterna zgrešila ...

Vratarnice ni več

Leta in leta smo hodili na delo mimo vratarnice, ki je stala ob Celovski cesti.

Vratarnica je svoje odslužila — ni je več. Na mestu, kjer je stala, bodo uredili dovoz k skladišču.

Vendar vratarnice niso »vrgli proč«, postavili so jo ob Industrijsko cesto in kdor se je zelo navadil nanjo, bo lahko prihajal na delo skozi ta vhod, da ga bo ob vstopu v tovarno kot leta nazaj pozdravila stara hiška ...

Pri praznjenju posodalnega bazena odpadnih vod se je pripetila nezgoda, ki pa, k sreči, ni zahtevala fizičnih poškodb.

Voznik cisterne je parkiral vozilo vrh klanca vhoda v jamo, z ročno zavoro zavrl cisterno in odšel pomagat sodelavcu, da popravi cev. Ročna zavora je popustila, avto je zaradi lastne teže in klanca zdrvel proti gospodarsko finančnemu centru, k sreči pa je na polovici poti zavil v strmino in se prevrnil.

To nas opozarja, da ni človek nikoli dovolj previden. Tehnika lahko v vsakem trenutku odpove.

Kakšne posledice bi lahko bile, si lahko zamišlja vsak.

UTRINKI

Nihče se ne bi sme dotakniti rane, če je nima s čim obvezati.

E. Hello

*

Največje zlo, zaradi katerega svet trpi, ni moč slabih, ampak slabost dobrih.

Romain Rolland

*

Kdor pozabi na svojo srečo, da išče srečo drugih, dobi svojo za nameček.

Henri Bordeaux

Če hočete spoznati kakega človeka, mu videti v dušo, ga opazujte — ne, kako molči, govori ali se joče ali celo kako se navdušuje za velike ideje, ampak, kako se smeji. Če je smeh dober, je človek dober. A če se vam smejoči človek zdi smešen, bodite prepričani, da nima osebnega dostojanstva ali pa ga ima le malo.

Dostojevski

*

Najbolj reven je tisti, ki nima nič drugega kot denar.

Rockefeller

Izdaja v 1500 izvodih DO Dekorativna, Celovška 280, n. sol. o., tel. 554-241. — Uredniški odbor: Franc Hriberšek, Angelca Rebernak, Metka Sieberer, Iztok Kavčič, Jakob Novak, Jadran Stevanovič, Barbara Zupanc, Janez Tomažič — odgovorni urednik, Mira Dobravec — urednik. — Tisk: Tiskarna Ljubljana, Tržaška 42, Ljubljana. — Po zakonu o javnem obveščanju (Ur. l. SRS, št. 121-1/72) je glasilo oproščeno davka na promet.